

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

การรับรู้และความเข้าใจของผู้ป่วยนอกที่ได้รับยาจาก
โรงพยาบาลสมุทรสงคราม

ชื่อผู้เขียน

นางสาวอมรรัตน์ ฉันทศาสตร์

สาขาวิชาสาขาสถาปัตยกรรมมหาบัณฑิต

สาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ พานิช	ศิริสะอาด	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรทิพย์	เชื้อม โชนาญ	กรรมการ
อาจารย์ ดร.ทองปาน	เทียมราช	กรรมการ
ดร.สุกัญญา	ลินนิศาล	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง การรับรู้ของผู้ป่วยนอกเกี่ยวกับยาที่ตนเองได้รับจากโรงพยาบาล ความเข้าใจของผู้ป่วยนอกเกี่ยวกับยาที่ตนเองได้รับจากโรงพยาบาล และตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้และความเข้าใจของผู้ป่วยนอกเกี่ยวกับยาที่ตนเองได้รับจากโรงพยาบาล เพื่อใช้เป็นแนวทางปรับปรุง พัฒนาการให้บริการเภสัชกรรม ประชากรที่ศึกษา คือ ผู้ป่วยนอกที่เคยมารับบริการตรวจรักษาในคลินิกผู้ป่วยนอกที่โรงพยาบาลสมุทรสงคราม ไม่ต่ำกว่า 2 ครั้ง และมารับยาที่ห้องจ่ายยา ตั้งแต่ 3-7 รายการ ทำการเก็บข้อมูล ระหว่าง 1 มีนาคม -15 เมษายน 2537 โดยทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง จากผู้ป่วยนอกที่มีอายุระหว่าง 15-79 ปี เป็นจำนวน 65 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบบันทึกและแบบสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ หาค่า ร้อยละ ค่าเฉลี่ย พิสัย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์เนื้อหา โดยวิธีการอุปนัย และวิธีการอุปมาน ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีการรับรู้และมีความเข้าใจเกี่ยวกับยาที่ได้รับจากโรงพยาบาลยังไม่ถูกต้อง และผู้ป่วยมักใช้วิธีจ่ายยาจากลักษณะภายนอก ได้แก่ สี สัญลักษณ์ที่เม็ดยา ลักษณะแพ่งหรือกระดาษโลหะที่หุ้มเม็ดยา และขนาดของเม็ดยา เป็นส่วนใหญ่ แต่ยังขาดการรับรู้หรือรับรู้ได้ไม่ถูกต้องในเรื่อง ชื่อยา สรรพคุณ และ

ผลข้างเคียงของยาที่ได้รับ ยาที่ผู้ป่วยส่วนใหญ่บอกรู้หรือสรรพคุณได้ถูกต้องคือ ยาพาราเซตามอล ผู้ป่วยร้อยละ 70.8 ต้องการขอคำแนะนำเกี่ยวกับเรื่องยา ซึ่งคำถามที่ผู้ป่วยต้องการปรึกษามากคือ สรรพคุณ ผลข้างเคียง และวิธีใช้ยา คิดเป็นร้อยละ 44.0 , 35.0 และ 24.0 ตามลำดับ มีผู้ป่วยเพียงร้อยละ 35.4 เท่านั้น ที่มีความเข้าใจวิธีการใช้ยาที่ได้รับถูกต้อง ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้และความเข้าใจในเรื่องยาของผู้ป่วย ที่สำคัญที่สุด คือ สื่อของโรงพยาบาล ได้แก่ สื่อบุคคล และฉลากบอกรู้ใช้ยาที่โรงพยาบาลให้กับผู้ป่วย ร่วมกับตัวแปรด้าน กระบวนการให้บริการที่ห้องจ่ายยาและประเภทของยาที่ผู้ป่วยได้รับ ตัวแปรที่สำคัญรองลงมา คือ ความเชื่อ และแบบแผนการใช้ยาของผู้ป่วย ผู้ป่วยส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 98.5 มีความคิดเห็นว่า ควรมีหน่วยบริการให้คำแนะนำปรึกษาด้านยาในโรงพยาบาล

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Independent Study Title PERCEPTION AND UNDERSTANDING OF THE
OUTPATIENTS ON DRUGS OBTAINED FROM
SAMUT SONGKHRAM HOSPITAL

Author Miss Amornrat Chantasart

Master of Public Health Public Health

Examining Committee

Assoc. Prof. Panee	Sirisaard	Chairman
Assist. Prof. Porntip	Chuamanochan	Member
Lecturer Dr. Tongpaan	Tiamaraj	Member
Dr. Sukanya	Linpisarn	Member

Abstract

The objectives of this study were to find out the perception, understanding of the outpatients on drugs obtained from Samut Songkhram Hospital and variables relating to their perception and understanding in order to improve the service provided by the pharmacy unit. The studied population was the outpatients who obtained the service from the outpatient clinic for at least two visits and recieved three to seven items of the drugs. The study was done during March 1 to April 15, 1994. The sample, selected by purposive sampling method, consisted of 65 cases, aged fifteen to seventy-nine years. The methods used were recording and interviewing. Data were analyzed by computer using SPSS/PC⁺ programme. The statistics used included percentage, mean, range and standard deviation. Content analysis were done by analytic induction and inductive approach. The results

of the study were as follows : most of the subjects had misperception and misunderstanding regarding drugs obtained from Samut Songkhram Hospital. They recognized the pills, sizes, forms and colours but had little understanding of the names, indications or side effects except for Paracetamol which most of the subjects could tell the name or its indication correctly. Seventy-one percent of them needed specific advice such as indications (44.0 %), side effects (35.0 %) and usages (24.0 %). Only thirty-five percent of them had understanding of their medications. It was found that the personal instruction and the printed instruction on the package were the major variables relating to the outpatients' perception and understanding on obtaining medication; together with the process of dispensary and the categories. Belief and pattern of medication were less important. The subjects (98.5%) considered that the provision of drug counselling in the hospital was desirable.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved